

19.3.2018

ERASMUS+ ASIANTUNTIJALIIKKUVUUSVAIHTO ESPANJAAN

Keskeisimmät tavoitteet

Ensisijaisena tavoitteena oli luoda uusi kumppanuussuhde hiusalan opiskelijaliikkuvuutta ajatellen Espanjaan. Tavoitteena oli saada paikkoja toisen asteen opiskelijoille työpaikalla tapahtuvaa oppimista varten. Pidemmän tähtäimen lisätavoitteena on myös selvittää mahdollisuuksia saada kesätyöpaikkoja nuorille sekä erilaisia työllistymisvaihtoehtoja eritasoisille ammattilaisille ja asiantuntijoille eri puolille Espanjaa. Tavoitteena on siis opiskelija- ja asiantuntijaliikkuvuuden kehittäminen Suomen ja Espanjan välillä.

Hankkeen taustaa ja osapuolet

Tätä tavoitetta varten olen hyödyntänyt omia kansainvälisiä verkostojani ja hankkinut yhteistyökumppanini näiden kautta. Olin mukana vuonna 2013 Wellan ja Unicefin Making Waves projektissa, jossa koulutimme vähäosaisista nuorista hiusalan ammattilaisia Rio de Janeirossa <https://www.wella.com/professional/en-EN/mentor-gallery#page> . Siellä tutustuin espanjalaiseen hiusalan opettajaan ja yrittäjään Luana Prieto Mataan http://www.wella.com/professional/en-EN/mentor-page/luana_prieto_mata. Ehdotin hänelle yhteistyötä opiskelijaliikkuvuuden tiimoilta ja siitä se ajatus sitten lähti. Yhdessä olemme suunnitelleet hanketta aktiivisesti syksystä 2017 alkaen.

Saimme mukaan yhteistyöoppilaitokseksi hius- ja kauneusalan yksityisen koulun nimeltä The Faculty Espanjan Valenciassa www.thefacoolty.com. Oppilaitoksessa koulutetaan parturi-kampaajia ja meikkaaja-maskeeraajia. Koulun johto on myös tarjonnut opiskelijoillemme mahdollisuutta osallistua heidän opetukseensa opiskelijoiden vaihdon aikana.

Työpaikalla tapahtuvaa oppimista ajatellen paikkoja erityisesti hiusalan opiskelijoille olisi tarjolla runsaasti ympäri Espanjaa, sillä Luana Prieto Matalla on parturi-kampaamoketju nimeltä Oh My Cut! <http://www.ohmycut.com/> ja liikkeitä on jo lähes sata. Niihin ovat opiskelijamme lämpimästi tervetulleita liikekohtaisen tarpeen mukaan. Oh my Cut! salongeissa palveluvalikoimaan kuuluu myös kauneuspalveluita, joten myös kauneusalan polun valinneille liikkuvuus voisi tulla kysymykseen, varsinkin tutkintojen yhdistyessä.

Suomalaisena kumppanuuskouluna on Koulutuskeskus Salpaus Lahdesta. Apurahaa hankkeelle on haettu ja saatu Erasmus+ asiantuntijaliikkuvuus Fosc IV kautta. Asiantuntijaliikkuvuusmatka toteutettiin 5.-11.3.2018 ja sen aikana mm. vierailin kyseisellä koululla sekä liikkeissä mm. Madridissa, Elchessä, Alicantessa ja Valenciassa.

Matkapäiväkirja

Ensimmäinen päivä

Alicanten lentokentältä lähdin junalla kohti Madridia, jonne olikin pitkä matka. Junassa sain tutustua kahden ja puolen tunnin ajan espanjalaisiin maisemiin sekä nauttia kielikylvystä ympärillä olevan puheensorinan siivittämänä. Espanjalaiset osaavat kyllä puhua nopeasti ja äänekkäästi.

Madridiin saavuttuani oli jo kova nälkä ja täytyi tehdä nopea ekskursio espanjalaiseen pikaruokakulttuuriin. Tämän jälkeen hyppäsin taksiin ja suuntasin kohti samaani osoitetta, ensimmäistä Oh my Cut! salonkia, jossa Luanan olisi määrä olla minua vastassa.

Tapasimme toisemme viiden vuoden jälkeen ja kuulumisia oli paljon. Niille olisi kuitenkin aikaa enemmän illalla, sillä pian olisi tarkoitus tutustua ensimmäisiin Oh my Cut! salonkeihin Madridissa. Sitä ennen Luana kertoi kuitenkin Oh my Cut!-liikkeidestä, yrityskulttuurista ja toimintatavoista, joita ehditimme toki syventää yhteisen viikon aikana vielä useampaan otteeseen, paitsi yritysvierailujen, myös espanjalaisen ruokakulttuurin äärellä.

Oli aika tutustua salonkeihin ja verkostoitua. Luana kertoi Madridissa oleva 25 Oh my Cut! salonkia, joista hän oli valinnut maanantaipäivän tutustumista varten neljä, hänen mielestään parasta salonkia kohtuullisella säteellä toisistaan. Nämä voisivat olla myös potentiaalisia paikkoja opiskelijoiden työpaikalla tapahtuvaa oppimista varten. Tällöin olisi mahdollista kahden opiskelijan asua yhdessä, mutta työskennellä omissa salongeissaan, jotta oppiminen olisi parasta mahdollista.

Ensin tutustuimme luonnollisesti salonkiin, jonne olin saapunut. Luana esitteli yrityksen tiloja, toimintatapoja, palveluita ja erityisen vaikuttanut olin heidän nykyaikaisista digitaalisista innovaatioistaan, jollaisia en ole nähnyt omilla yrityskäynneilläni Suomessa kenelläkään. Ilahduin huomattessani, että heidän palveluihinsa kuuluvat myös kauneudenhoitoalan palvelut. Nyt mahdollisuudet vaihtoon voisi olla minkä tahansa polun valinneille opiskelijoillemme tulevaisuudessa, oli se sitten kampaaja, parturi, kosmetologi tai kosmetiikkaneuvoja.

Muut kolme salonkia olivat kävelyetäisyyksien päässä, joten liikuimme jalan. Oli mukavaa huomata Oh my Cut! salonkien visuaalisen ilmeen yhtenäisyys ja toisaalta myös erilaisuus. Kaikilla salongeilla oli tietyt yhtenäiset visuaaliset elementit, joista tunnisti kyseessä olevan Oh my Cut! salonki. Toisaalta jokainen salonki oli uniikki esimerkiksi väritykseltään. Omaleimaista oli myös kaikkien salonkin samanlaisten asiakaspeilipaikkojen takana olevat ”seinämaalaukset”. Ne olivat värikkäitä ja joka salongissa erilaiset. Salongit olivat myös tyylikkäitä ja siistejä ja henkilökunta todella ystävällistä. Yhden salongin vastaavana toimi Luanan äiti.

Kaikki neljä Madridin salonkia, joihin tutustuin, sopisivat erinomaisesti opiskelijoidemme harjoittelupaikoiksi. Ne vastasivat keskivertoa parempaa suomalaista parturi-kampaamoaa. Kyseessä ei kuitenkaan ollut mikään luksusketju, vaan tavalliselle kuluttajalle sopiva niin hinnaltaan kuin laadultaankin. Salongit toimivat ilman ajanvarausperiaatetta, mutta ajanvaraukseen oli nykyaikaiset digitaaliset innovaatiot kuten ”virtuaalinen jono” mobiilisovellusta käyttäen. Olin enemmän kuin vaikuttunut näkemästäni.

Salonkeihin tutustumisen jälkeen olisi vuorossa, ennen ruokakulttuuria, vielä ruumiinkulttuuri. Luana oli varannut meille läheiseltä kuntosalilta crossfit-tunnin, joka olisi englanniksi. Espanjaksi se olisi saattanut olla hieman liian jännittävää. Joimme kupit *cafe con lechea*, tankkasimme vettä ja vaihdoimme ylle treenivaatteet. Tämä oli hauska tapa ”ryhmäyttää” meidät jälleen viiden vuoden eron jälkeen. Hikoiltiin ja naurettiin. Turha jännitys oli tipotiessään, jos sellaista oli edes ollut. Oman ilahduttavan elementin treenin lomaan toi toki tunnin vetäjä, jossa oli silmäniloa myös tällaiselle jo varttuneemmallekin rouvalle. Maanmainio tapa poistaa matkaväsymystä.

Treenin jälkeen maistui ruoka ja illallisen aikana teimme suunnitelmia seuraavaa päivää ja koko viikkoa ajatellen. Aamulla meillä olisi tulossa 20 hengen ryhmä Oh my Cut! salonkien valikoituneita parturi-kampaajia koulutettavaksi. He olivat paitsi jo kokeneita ammattilaisia eri paikkakunnilta, myös sellaisia, jotka olivat halukkaita oppimaan toisten ohjaamista ja opettamista. Moni haaveili tulevaisuudessa kouluttajan urasta. He olisivat erittäin potentiaalisia myös ohjaamaan suomalaisia opiskelijoitamme. Heihin saisin tutustua huomenna, verkostoitua ja ohjata heitä ohjaamaan muita.

Nukkumaan menimme puolilta öin ja uni maistui matkalaiselle kuin linnun maito. Mietin vielä ennen uneen vaipumistani, mitä aion sanoa huomenna koulutettaville. Ajattelin painottaa erityisesti asennetta, nöyryyttä ja ihmisen kohtaamista. Vuorovaikutus olisi myös tärkeää.

”Training is sharing know how. You’re not a rockstar.”

Toinen päivä

Jostain syystä olin nähnyt unta Mike Monroesta. Varhain hotelliaamiaisella palaveerasimme vielä Luanan kanssa päivän agendasta paahtoleivän äärellä. Lähdimme hyvissä ajoin valmistautumaan jännittävää päivää varten.

Koulutuspaikka oli upea, vanha tiilirakennus. Se oli suuresta, aikaisemmin valokuvausstudiona toimineesta ateljeesta rakennettu, trendikkään Loft-tyylinen seminaaritila, joka oli suunniteltu soveltumaan erityisen hyvin tämän kaltaisia koulutuksia varten. Me järjestimme tuolit paikoilleen, harjoituspäät jalustoihinsa, tarkistimme tekniikan toimivuuden ja asiakkaille jaettavan koulutusmateriaalin liikelahjoineen. Tarjoilu oli sentään talon puolesta järjestetty. Pian tilaisuus voisi alkaa herkullisen aamiaisbrunssin merkeissä. Tarjolla olisi vaikka mitä herkuja croissanteista muffinsseihin.

Paikalle saapui 18 alan ammattilaista Madridista, Valenciasta ja muista kaupungeista. Mukaan oli saatu yksi mieskin. Yksi onneton oli tosin myöhästynyt junasta ja yksi joutunut paikkaamaan sairastunutta kolleegaansa. Luana toivotti kaikki tervetulleiksi ja esitteli minut ja kertoi yhteisestä hankkeestamme. Hän myös orientoi, motivoi ja innosti koulutettavat tulevaa päivää varten. Meillä päin tätä kutsuttiin esimotorolaksi.

Koulutus alkoi Luanan vaikuttavalla esityksellä brändikulttuurista ja kouluttamisen perusteista. Oh my Cut! on todellakin aikaansa edellä oleva espanjalainen huippubrändi, jolla on todella viimeisen päälle hiottuna oma liikeideansa filosofiansa ja toimintaperiaatteensa. Se ei ole vain parturi-kampaamoliikeketju tai mikä tahansa franchising konsepti, vaan se on *brändi*, joka tunnetaan laajalti koko maassa. Heillä toimintaa ohjaavina arvoina ovat ilo, huumori ja työntekijöihin

panostaminen ja heidän jatkuva kouluttaminen. Kaikkien Oh my Cut!-laisten osaaminen pyritään saamaan tietyille levelille ja heidät koulutetaan paitsi teknisiltä taidoiltaan, myös tieto- ja asenne ovat avainasemassa. Istuin hiljaa ja kuuntelin. Ajattelin vaikuttuneena, että tällaiseen paikkaan on ilo lähettää opiskelijoitamme.

Seuraavana oli vuorossa koulutus viestinnästä ja vuorovaikutuksesta. Tämän osion vetivät viestinnän ammattialaiset ja kouluttajat **Olga Rodriques** ja **Nuria DeLuna**. Koulutus alkoi hengitysharjoituksilla ja jännityksen käsittelemisellä, oli erilaisia ryhmäytymisharjoituksia ja harjoittelimme erityisesti sanatonta viestintää. Onhan vuorovaikutuksessa vain 20% vaikutusta sanallisella ja peräti 80% sanattomalla viestinnällä, jossa kehonkieli, eleet ja ilmeet ovat tärkeässä osassa.

Pystyimme yllättävän hyvin kommunikoidaan ilman sanoja. Tämä olikin hyvä koulutus varsinkin ohjattaessa opiskelijoita ilman sujuvaa yhteistä kieltä. Toki harjoittelimme myös sanallista viestintää, äänen käyttöä ja esiintymistä yleisön edessä. Harjoituksina oli muuna muassa esittää ennakkoon valmisteltu esitys hiusmuotiin liittyen ja nopeasti improvisoiden esitellä tuote, jonka he saivat käsiinsä vain hieman ennen sen esittelyä. Valmistautuminen on tärkeää, mutta tärkeää on myös tilannetaju ja improvisointi, huumoria unohtamatta.

Varsinaista lounastuntia, siestasta puhumattakaan, ei pidetty, vaan tarjolla oli syötävää ja juotavaa pitkin päivää ja päivä rytmittyi vain pieniin biotaukoihin, joiden lomassa ehti hieman napostella vaikkapa kolmioleipiä ja donitseja. Luanan mukaan varsinaisen lounastunnin väliin jättäminen antoi aikaa harjoitella enemmän harjoituspäille. Se olikin vuorossa seuraavaksi. Osallistujat saivat parin kanssa yhteisen uuden, pitkähiuksisen harjoituspään, jolle harjoittelimme erilaisia leikkaus- ja ohennustekniikoita saksilla ja veitsellä.

Ohjasimme heitä Luanan kanssa yhdessä. Luanan veti koulutusta espanjanksi ja minä kiersin ohjaamassa englanniksi. Toki käytössämme oli tuoreet opit myös nonverbaalisesta viestinnästä ja monet ammatilliset termit olivat täysin samoja, kuten vaikkapa "point cutting". Hauskaa oli ja harjoituspäätä ei todellakaan säästely, vaan siihen leikattiin niin monta mallia, että viimeinen malli oli jo todella lyhyt ja ohennettu. Myös föönaamista treenattiin ahkerasti leikkausten välillä. Työasennot eivät olleet niin justiin, eikä ergonomiankaan annettu häiritä työskentelyä. Toisaalta motivaatio, into ja iloisuus olivat hämmästyttävää. Kiinnitin myös huomiota kampaajien kunnioittavaan suhtautumiseen meitä kouluttajia kohtaan.

Kädentaitojen koulutuksen jälkeen oli vuorossa minun osuuteni ohjaajuudesta eli siitä, mitkä ovat tärkeimpiä huomioitavia asioita, kun ohjataan toista oppimaan. Ei riitä, että ohjaaja on itse vahva ammattilainen, pitää osata myös ohjata. Olin koonnut ennakkoon kymmenen tärkeää teemaa, joita nyt avasin englanniksi. Niistä muutamina mainittakoon osaaminen, asenne, toisen kunnioittaminen, vuorovaikutus ja viestintä. Luana käänsi puheeni vielä espanjaksi, sillä kaikilla koulutettavilla ei ollut riittävän vahva englanninkielen taito. Moni tosin ymmärsi paremmin kuin uskalsi puhua ja moni puhui hyvää englantia kahvikupposen äärellä, vaikkei puheenvuoroa koulutuksen aikana ottanutkaan. Maanmainioita ohjaajia heistä kyllä tulisi ja tässäkin porukassa parhaat kyllä erottuivat. Moni olisi halunnut lähteä myös heti Suomeen itse vaihtoon ja oppimaan lisää.

Nyt opiskelijoilla oli jälleen omat harjoitteensa valmistelemastaan koulutustuokiosta. Tästä he saivat palautetta Luanalta ja minulta. Päivä jatkui vielä työskentelyllä tiimeissä, jotka muodostettiin paikkakuntien mukaan: Madridin tiimi, Valencian tiimi ja muulta tulevat. Opettajat toimivat tiimien

valmentajina. Tiimien tuotokset jaettiin yhteisesti. Päivän jälkimotorolaa varten muodostimme dialogiringin. Palautteessaan koulutettavat kokivat päivän olleen monipuolinen ja antoisa. He olivat oppineet paljon ja opetusmenetelmät olivat olleet monipuolisia ja vaihtelevia. Päivä päättyi seitsemän jälkeen ja me otimme vauhdikkaasti taksin junalle. Ehdimme juuri ja juuri, sillä taksikuski ajoi kuin formulakisoissa ja parkkeerasi auton keskelle risteystä, jossa purimme laukukumme takaluukusta autoja väistellen.

Junassa matkalla Madridista Valenciaan oli vihdoinkin aikaa allekirjoittaa tarvittavat paperit ja käydä läpi kuluneen päivän antia. Nukkua ehtisi myöhemminkin. Valenciaan saavuttuamme otimme taksin hotellille ja sinne oli määrä heittää vain laukut ja lähteä vihdoinkin syömään päivän ensimmäinen lämmin ateria. Heitettyäni laukut huoneeseen, ajattelin samassa käydä äkkiä saniteettitiloissa nopealla biotauolla. Toimituksen aikana Luana koputti jo oveen. Olisi aika taas mennä, mutta kohta olisi kunnon ruokaa luvassa.

Paitsi sitä ennen toki piti tehdä pieni iltakävely Valencian kauneutta ihastellen. Suolistoni ei ikinä tottuisi tähän etelän rytmiin. Puolen yön lähestyessä nautimme espanjalaisia tapaksia vaalean leivän kera ja kuinkas ollakaan, oli vuorokausi jo vaihtunut, kun pääsimme hotellille nukkumaan. Minulle oli tosin vahingossa buukattu kahden hengen deluxe huone yhden hengen standardihuoneen sijaan. Tämä erehdys oli tuskin tapahtunut oman oppilaitoksemme toimesta, voin vakuuttaa. Nyt saisi nukkua paitsi makeasti, myös leveästi.

Kolmas päivä

Kellon soidessa kuudelta heräsin tyynyn kuva poskessa todennäköisesti samasta asennosta, mihin olin puoli yhden maissa kaatunutkin. Nyt olisi korkea aika äkkiä tarkistaa työsähköpostit. Instagramiakin pitäisi päivittää, jos vaan ehtisi. Minulla pukkasi jo stressiä. Avattuani verhot ja katsoessani taas ulos, hävisi huolet tipotiehen, kun aurinko paistoi suloisesti. Edessä olisi taas uusi, jännittävä päivä. Aamiaiselle menimme läheiseen tunnelmalliseen kahvilaan suunnittelemaan päivän agenda. Tällä kertaa ihan rauhallisesti. Puhuimme tosin koko ajan, joten rapeaksi paahdetun vehnäsämpylän haukkaaminen oli haasteellista. Vielä joku päivä hankkisin munia. Tavalla tai toisella.

Aamiaisen jälkeen kävelimme laukkujen kanssa Valenciassa sijaitsevalla yksityisellä oppilaitokselle nimeltä Facoolty. Siellä koulutettiin parturi-kampaajia ja meikkaaja-maskeeraajia. Luana kertoi, että itseasiassa Oh my Cut! konserni on ostanut koulun, mutta nimeksi ei haluttu laittaa mitään Oh my Cut! teemaan liittyvää, jottei koulu profiloituisi liikaa heihin. Luana itse opetti myös kyseisessä koulussa. Tänäpäin hänellä olisi kahden koetilaisuuden valvonta. Sen opiskelijat suorittaisivat kännykkäsovelluksella, joka oli myös osoitus heidän nykyaikaisuudestaan. Paperikokeita heillä ei ollut pidetty enää aikoihin.

Koululle saavuttuamme vastaanottotiskillä meidät otti vastaan iloinen aulaemäntä, joka ei antanut ottaa kuvia ennen kuin hän oli laittanut tuoreita kukkia pöydälle. Luana esitteli asiakaspalvelutilat, teorialuokan ja muut koulun tilat. Koulu näytti todella tyylikkääle ja viihtyisälle. Käytössä oli sähköiset ajanvarausjärjestelmät ja tekniset laitteet sekä tilat olivat muunneltavissa tarpeen mukaan. Opiskelijat ja opettajat saapuisivat pian.

Ensimmäisenä paikalle saapui työsalkkuineen arvovaltaisen tyylikäs herra puku päällä. Arvelin hänen olevan opettaja, mutta hän olikin tulossa tekemään näytösluonteisesti demoa omalle mallilleen ihmeitä tekevstä nanokeratiinihoidosta. Olin sanaton. Pian paikalle saapuivat myös opettajat, kaksi erittäin charmanttia herraa hiusalalan opettaja **Pascual Burgos Mateo** ja meikkitaiteilija-opettaja **Noberto Albert Ten**. Kollegat paitsi työskentelivät, myös asuivat yhdessä.

Poskisuudelmien vaihdon jälkeen annoin herroille Suomen tuliaisina hieman design lasia, kirjan Suomesta ja tottakai Suomen parasta suklaata sinisissä kääreissään. Päivä alkoi käynnistyä vähitellen ja paikalle alkoi saapua opiskelijoita omaan tahtiinsa. Yksikään opiskelija ei kävellyt ohitseni tervehtimättä kohteliaasti ja aurinkoisesti hymyillen. Myös kaikkia opettajia tervehdittiin iloisesti ja heitä kunnioitettiin silminnähden. Jos satuttiin samaan aikaan menemään ovista, opiskelijat antoivat aina kohteliaasti tilaa tai pitivät ovea auki. Ero oli hämmästyttävä Suomeen verrattua, jossa harva edes tervehtii.

Nanokeratiiniguru alkoi tummassa puvussa tyylikkäästi hoitodemonsa omalle upealle mallilleen, jolla oli hiusta enemmän kuin äidin puoleisella suvullani yhteensä. Muutama paikalle saapuneista opiskelijoista kerääntyi seuraamaan hoitokäsittelyä tarkkaavaisena herran ympärille ennen koetilaisuuden alkua. Neljä hiusalalan opiskelijaa aloitteli asiakaspalvelua hiusalalan opettaja Pascualin johdolla. Kolme kokoontui meikkitaiteilija-opettaja Noberton ohjauksessa harjoittelemaan silmämeikkiä. Pian kourallinen opiskelijoita meni kännyköidensä kanssa teorialuokkaan tekemään koetta mobiilisovelluksella Luanan valvonnassa. Täällä varmasti mahtuisi hyvin olemaan myös kaksi suomalaista opiskelijaamme. Laskeskelin mielessäni, että paikalla oli yhteensä 12 opiskelijaa ja heitä ohjasi minun lisäksi kolme opettajaa ja tuo demoa tekevä kouluttaja. Heillä ei ilmeisesti oltu vielä kuultu ammatillisen koulutuksen reformista.

Työn ja touhun ohella keskustelimme myös, että espanjassa ei ole tapana näyttää koulussa tai työpaikoilla omaa huonoa päiväänsä, eikä edes suruaan. Heidän mielestään henkilökohtaiset asiat eivät kuulu sinne. Eräs keskustelukumppanini oli juuri menettänyt isänsä, mutta kertoi että asiakkaiden hiusten laittaminen on parasta terapiaa eikä pitkän päivän aikana ehdi miettiä omia henkilökohtaisia haasteitaan. Menetykset kuuluvat heidän mielestään elämään. Pitää vaan päättää keskittyä työhön ja asiakkaiden palvelemiseen. Opettajaa, työnantajaa tai asiakasta eivät kiinnosta sinun henkilökohtaiset asiat. Asiakas ei myöskään ole sinua varten, vaan sinä häntä. Eli asenne oli, että *"So, get over it and focus your job!"* Jostain syystä ei tullut mieleen kysyä opiskelijoille tarjottavista tukitoimista tahi lääkityksestä.

Koulun arkipäivän rullatessa omalla painollaan, minun seuraillessani sitä niin asiakaspalvelun, demon ja meikkauksenkin osalta, järjesti Luana, että pääsisin välillä tutustumaan Valencian parhaimpiin Oh my Cut! salonkeihin. Tulisihan koulupäivä olemaan pitkä ja vieraan piti viihtymän. Paikalle kaarsi tyylikäs ja miellyttävä kolmen salongin omistajarouva Vespallaan. Hän epäili, pelkäisinkö Vespan kyydissä, jos hurauttelisimme sillä kahteen naiseen salongista toiseen. Luana tosin ehätti kertomaan minun Harley Davidsonistani, mutta päätimme taittaa matkat jalan. Ajatus Vespan tarakalla keikkumisesta espanjalaisessa katukuvassa ei kuulostanut juuri nyt houkuttelevalta.

Kävimme salongin omistajattaren, joka oli nimeltään Sylvia, kanssa tutustumassa ensimmäiseen salonkiin. Siellä tapasinkin jo tuttuja. Liikkeen vastaavana työskentelevä, viehättävä rouva oli osallistunut edellisenä päivänä ohjaajakoulutukseemme. Sylvia esitteli salonkia asiaankuuluvalla ylpeydellä ja jopa melko hyvällä englanninkielentaidolla. Jatkoimme perusteellisen esittelyn jälkeen

matkaamme toiseen salonkiin, johon tutustuimme perusteellisesti. Ihmiset olivat aivan valloittavia ja esittelivät mielellään työtilojaan ja tekemisiään. He antoivat myös mukisematta ottaa kuvia tiloistaan ja itsestään. Asiakkaatkaan eivät kuvauksesta häiriintyneet, päinvastoin. Välillä piti pitää pieni tauko ja istahtaa terassille kahvittelemaan. Mukaamme liittyi toinenkin rouva, jonka funktio jäi minulle hieman epäselväksi, mutta hurjan ystävällisesti hän esitteli minulle kaupungin nähtävyyksiä matkalla salongista toiseen.

Kolmannen salonkiesittelyn jälkeen olin vakuuttunut, että vaikka Madrid oli mahtava kaupunki ja siellä näkemäni neljä salonkia todella loistavia paikkoja opiskelijoidemme oppimista ajatellen, olisi Valencia vähintäänkin yhtä hyvä vaihtoehto. Ajatus siitä, että nykyaikaisissa salongeissa heitä ohjaisivat toisten opettamisesta innostuneet työpaikkaohjaajat, jotka puhuivat riittävästi englantia, niin kaikesta muusta huolehtisi salonkien omistaja Sylvia asiaankuuluvalla äidillisyydellä. Sillä siitä, miten hän piti *minusta* huolta, voi vain päätellä, millainen emohahmo hän olisikaan opiskelijoillemme. Ja salonkejakin hänellä olisi kolme. Täällä myös olisi opiskelijoidemme mahdollista asua yhdessä, mutta työskennellä erikseen. Saman omistajan liikkeissä olisi myös mahdollista mennä sinne, missä kulloinkin apua tarvittiin tai muuten kokeilla työskentelyä eri liikkeissä.

Salonkikierrosten jälkeen rouvilla olisi minulle yllätys. Lähdimme kävelemään, ymmärtääkseni, kohti Valencian keskustaa. Sinne alkoi valua valtaiset ihmismassat ja minua alkoi vähän jännittää. Rouvat kyllä lohduttelivat ja yrittivät kertoa, että kyseessä olisi jonkinlainen ilotulituksen tapainen keskellä kirkasta päivää. Lapset olivat poissa koulusta, ihmiset sulkiivat työpaikkojensa ovia ja tuntui, että katsomaan saapui koko Valencia. Sitten se alkoi. Ensin valtava pamaus, sitten toinen ja lopulta aivan huikea "ilotulitus", joka ei kuitenkaan ollut ilotulitus sanan varsinaisessa merkityksessä, vaan ilmassa viuhui värejä ja kimallusta ja koko esitys tuntui kestävän ikuisuuksia ja meteli oli korvia huumaavaa. He kutsuivat tätä juhlaa nimellä "Falla". Paikalla ollut yleisö nautti virvokkeita ja esityksen loputtua palattiin jälleen työpaikoille ja kouluun.

Lähdimme myöhäiselle lounaalle, joka espanjalaisittain nautitaan 14-16 välillä. Luana liittyi seuraamme ihanaan pieneen italialaiseen ravintolaan, jonka pastaruoka oli erinomaista. Alkupalaksi tietenkin nautimme perinteistä yrtein maustettua vaaleaa leipää. Neljään mennessä Luana palasi koululle, sillä koulupäivä jatkui neljän jälkeen, kun lounas oli nautittu. Me toiset jäimme vielä nauttimaan jälkiruuasta.

Koululle palattuani huomasin, että käänteentekevää nanokeratiinihoitoa demonstroinut herra oli ilmeisesti saanut työnsä vihdoin valmiiksi. Tiedustelin uteliaisuuttani, että montako tuntia tämä ylellinen palvelukokonaisuus mahtoi kestää ja paljonko siitä normaalisti oli tapana veloittaa asiakasta. Seurasin vielä kotvasen aikaa koulun arkista elämää ja pian otimme taksin junalle, joka lähtisi seitsemän aikoihin kohti Alicantea. Juna oli myöhässä. Perille pääsimme iltayhdeksän aikaan. Jälleen olisi vuorossa hotellille laukkujen heittäminen ja ennen nukkumaan menoa tietenkin illallinen.

Heitimme laukut ja lähdimme iltakävelyllä tutustumaan Alicanten ihmeelliseen maailmaan. Ihastelimme kaunista satamaa, rantabulevardia ja marokkolaista linnaa iltavalaistuksessa. Lopulta menimme syömään perinteiseen espanjalaiseen ravintolaan illalliselle, johon kuului runsaasti mitäs muuta kuin vaaleaa leipää. Sitä olinkin jo kaivannut... Puoliilta öin palasimme hotellille ja oli helpottavaa päästä pinkeän vatsani viereen nukkumaan, sillä aamulla olisi taas aikainen herätys. Saisikohan aamiaisella munia.

Neljäs päivä

Kello soi kuudelta ja kokkelin kuvat silmissä suuntasin pikaiselle aamiaiselle. Junaan pitäisi ehtiä viimeistään puoli kahdeksalta. Nautittuani rapeaksi paahdetun vehnäsämpylän suuntasimme asemalle ja hyppäsimme Elceen menevään junaan. Samaisena aamuna tuli myös tieto yhteisen ystävämme poismenosta, joten mieli oli molemmilla hieman surullinen. Nyt kuitenkin keskittyisimme työntekoon, kuten espanjalaisilla on tapana.

Asemalle päästyämme meidät yllätti sadekuuro, joten otimme taksin, vaikka matka ei olisi ollut pitkä. Tänään olisi määrä tutustua Oh my Cut! konsernin johtamistapoihin, markkinointiin, innovaatioprosesseihin, koulutussuunnitteluun ja muuhun kehitystyöhön. Tulisin tapaamaan myös konsernin arvovaltaisen general managerin Francisco Medina Pérezin, joka oli järjestänyt kiireisestä aikataulustaan huolimatta aikaa tapaamiselleni ja palaverille yhteistyöstä Koulutuskeskus Salpauksen kanssa.

Saavuimme Oh my Cut! konsernin päätoimistolle, joka oli valtava, tyylikäs ja viihtyisä. Aulassa oli vastaanottotiski. Johdon työtilat olivat viihtyisät, paljon lasiseiniä ja valoisuutta. Haaveilin ääneen, että voisipa jäädä tänne itekin pidemmäksi aikaa. Luana vastasi ykskantaan, että no *”miksi et jäisi?”* Pian havahduin haaveistani, sillä paikalle saapui pääjohtaja itse ja hän tervehti minua lämpimästi poskisuudelmin. Hänen kiireisen aikataulunsa vuoksi nopean tutustumisen jälkeen istahdimme neuvotteluhuoneeseen samaan pöytään suunnittelemaan yhteistyötä.

Johtaja Peréz oli todella kiinnostunut ajatuksesta opiskelijavaihdon suhteen ja hänelle Erasmus projektit olivat entuudestaan tuttuja. Asia otettiin myös tällä kertaa sydämen asiaksi ja suunnittelimme erilaisia mahdollisuuksia. Oh my Cut! tarjoaisi kyllä opiskelijoillemme monipuoliset mahdollisuudet oppia ja niin salongeissa kuin kaupungeissakin olisi valinnanvaraa. Lisäksi oli tuo yksityiskoulu ja koulutettuja, motivoituneita ohjaajia. Opiskelijoillemme järjestyisi vielä omat tutorit tueksi muuhunkin kuin liiketyöhön. Herra Peréz toivotti Salpauksen opiskelijat lämpimästi tervetulleiksi ja lupasi heistä pidettävän hyvää huolta. He tulisivat olemaan hyvissä käsissä.

Lisäksi ideoimme paljon muutakin, kuten Luanan vastavierailua Suomeen. Hän voisi tulla vaikkapa viikoksi koulullemme kouluttamaan opiskelijoitamme, jos vain huolimme. Oh my Cut! tarjoaisi kiinnostuneille mahdollisuuksia myös lyhyempiin ja pidempiin työjaksoihin tai franchising yrittäjyyteen Espanjassa. Kenties espanjalaisia kampaajia innostuisi matkustamaan Suomeenkin. Jos motivaatiota on, niin keinot kyllä löytyvät. Löimme kättä päälle vielä yhteistyömme sinetiksi ja johtaja Peréz, minulle nyt tuttavallisesti vain Cico, kiiruhti pian kohti uusia haasteita.

Nyt olisi aika suunnata brunssille, sillä herätyksemme oli ollut aikainen ja aamiainen pikainen. Voisinkohan saada munakkaan! Suuntasimme kahden muun johtoportaan edustajan kanssa lähellä olevaan ranskalaiseen ravintolaan. Siellä olisi kuulemma ihania patonkeja. Minulle valmistettiin räätälöitynä omeletti!

Palattuamme jälleen pääkallopaikalle tutustuimme sen yhteydessä olevaan testialonkiin, jossa jo siellä toimiva alan ammattilainen työskentelikin. Kyseisessä salongissa tapahtui monenlainen kehitystyö. Siellä testattiin tuotteita ja palveluita. Nyt oli kehitteillä ja testauksen alla uusi tuotesarja. Siellä oli mahdollista tehdä myös vaikkapa opetusvideoita. Niitä Oh my Cut!lla olikin monia ja

heidän koulutusmateriaalinsa oli vertaansa vailla. Myös markkinoinnissa ja digitaalisissa palveluissa suunnittelu- ja kehitystyö oli huippuunsa hiottua ja niihin oli omat osajanssa. Osa palveluista oli ulkoistettu. Tänäpäivänä oli Espanjassa päivä, jolloin naiset taistelisivat parempien palkkojen puolesta ja siihen Oh my Cut! oli myös tehnyt hauskan videomainoksen, joka julkaistiin naistenpäivänä netissä. Oh my Cut! onkin digimarkkinoinnissa Espanjassa varsinainen edelläkävijä alallaan ja heillä oli myös oma radiokin.

Iltapäivällä sain jälleen mahdollisuuden tutustua uuteen Oh my Cut! salonkiin, tällä kertaa Elchessä. Nyt oli mahdollisuus saada omakohtainen asiakaskokemus. Minut otettiin iloisesti vastaan ja salonkiesittelyn jälkeen sain istua odottamaan vuoroani kampaajalle pääsyä varten. Pian minulle tehtiin tuuheuttava "plasmahoito". No näihin hiuksiin ei tosin tuuheutta saisi kuin sähköiskulla, mutta kokemus oli kieltämättä miellyttävä. Hiuksiin laitettava "plasma" hyvin eksoottisen näköistä. Sain myös suomalaisen hiuslaatuuni espanjalaisen föönauksen. Onneksi ulkona ei kovasti tuullut. Siestaruokailun jälkeen palasin vielä samaan liikkeeseen kokovartalohierontaan ja voin sanoa, että asiakastyytyväisyys oli vertaansa vailla.

Illalla oli paluu junalla Alicanteen, missä hieronnasta huumaantunut asiantuntijavaihtolainen heräsi horroksestaan huomattessaan lukuisat poliisiautot vilkkuvine valoineen ja joukon mielenosoittajia. Naisethan ne siellä olivat kokoontuneet kaduille vaatimaan parempia palkkoja. Tänäpäivänä syötäisiin hotellissa ja mentäisiin aikaisin nukkumaan.

Viides päivä

Aamulla oli jälleen aikainen herätys, sillä minun päiväni alkoi nopean aamiaisen jälkeen Skypen kautta tapahtuvalla opiskelulla. Tunnin aikaero varhaisti päiväni entisestään. Otin mukavan asennon hotellihuoneeni sängyn päällä ja avasin läppäriin. Nyt olisi luvassa Kosmetiikka-alan liiketoiminnan strategista kehittämistä ja johtamista Laureasta käsin, opiskelinhän parhaillaan Laureassa estenomin ylempää korkeakoulututkintoa. Onneksi hekin pitivät kahvi- ja ruokatauot. Lounaalla oli mukavaa mennä koulun ruokalan sijaan terassille aurinkoon nauttimaan omaa minisiestaansa. Myös kahvi maistui ulkona paljon paremmalle. Kun heillä loppuisi koulu, olisi täällä vasta siesta.

Myöhemmin iltpäivällä alkaisi jälleen salonkeihin ja kaupunkiin tutustuminen, olihan Alicante minulle jäänyt vielä aivan pimentoon. Onneksi espanja herää eloon vasta myöhemmin, niin onnistui hyvin yhdistää aamupäivään painottunut opiskelu ja iltpäivään ja iltaan painottunut salonkikierros. Salongit olivat Espanjassa avoinna todella myöhään. Toisinaan näki jopa lähes puolilta öin, kuinka siellä oli vielä asiakkaat värit päässä ja kynsiä viilattiin ahkerasti. Oh my Cut! salonkeja olisi Alicantessa kuusi, joten vielä riittäisi puuhaa illaksi.

Päätin yhdistää kaupunkiin tutustumisen ja salonkikierroksen, sillä nyt tekisin ne aivan itse oman aikatauluni mukaan, Luanan ollessa kiinni omissa työtehtävissään. Nautin kiireettömästä loppupäivästä kävellen ympäri kaupunkia kännykässäni kartta, johon oli merkitty Alicanten salongit. Salongit olivat tuttuja Oh my Cut! salonkeja, mutta jälleen kukin uniikki omalla tavallaan. Yksi oli hyvin pieni, toinen melko suuri ja jotkut siltä väliltä.

Ihmiset olivat todella ystävällisiä joka paikassa ja Alicantenkin salongit sopisivat varmasti opiskelijoillemme myös, paitsi se baarikadun välittömässä läheisyydessä sijaitseva. Siellä olisi liikaa aktiviteetteja jälkipuperteetissa oleville isänmaamme toivoille. Alicanten liikkeistä ei kuitenkaan ollut osallistujia ohjaajien koulutukseemme, joten tein oman ranking listani opiskelijoidemme mahdollisista oppimispaikoista.

Olimme vielä yhteydessä Luanan kanssa puhelimitse. Viikon yhteenvedon jälkeen kiitin vielä kovasti hänen ja Oh my Cut!:n vieraanvaraisuudesta. Söin rauhassa illalista yksinäni ja menin rätiväsyneenä, mutta viikon antiin äärimmäisen tyytyväisenä nukkumaan. Viikko oli ollut vauhdikas ja antoisa sekä ylittänyt kaikki odotukset. Nukkua ehtisi kotonakin.

Miten hanke palveli omaa asiantuntijuuttani?

Kansainvälisyys ja asiantuntijaliikkuvuus ovat tätä päivää ja tulevaisuutta. Jo hankkeen suunnittelu ja matkaa edeltävät vaiheet ovat antaneet uusia näkökulmia alan kehittämistä ajatellen ja olen oppinut paljon. Tämän prosessin aikana on noussut muun muassa ideoita erilaisista oppimis- ja työllistymismahdollisuuksista. Hankkeen suunnittelu, toteutus ja siitä raportointi edistivät erityisesti kielitaitoa, asioiden jäsentelytaitoja, vuorovaikutusta ja viestintää erilaiset kulttuurit ja kohderyhmät huomioiden.

Kielitaidon (mm. Business English) suullisen ja kirjallisen kehittymisen myötä myös omat opiskelu- ja työelämän valmiudet paranivat. Suunnittelun ja kirjallisen viestimisen myötä erityisesti luetun ymmärtäminen ja tekstin tuottaminen englanniksi on parantunut, sillä kommunikoimme englanniksi vastaanottavan tahon kanssa. Erityisesti matkan aikana kuullun ymmärtäminen sekä suullinen viestintä paranivat. Englannin lisäksi opin espanjaa, eikä myöskään pidä unohtaa sanattoman viestinnän merkitystä kulttuurien kohdatessa.

Erilaisten kulttuurien välisten erojen ymmärtäminen on tärkeää opiskelijaliikkuvuutta ja kansainvälistä yhteistyötä ajatellen sekä eri kulttuureista tulevien opiskelijoiden ohjaamisessa. Kansainvälisyyteen liittyen meillä on ollut ja tulee varmasti olemaan tehtäviä ja projekteja sekä niistä keskustellaan paljon. Tällöin teoreettisen osaamisen ohella omakohtainen käytännön kokemus ja siitä kumpuavat esimerkit ovat arvokasta pääomaa. Matkan vaikuttavuutta voi tässä kohtaa vasta arvioida, mutta sen kokonaisvaltaisen merkityksen ymmärtää vasta paljon myöhemmin.

Miten jaan kokemuksiani ja miten se hyödyntää myös muita?

Matkalla kartoitin myös vastaavia mahdollisuuksia kauneudenhoitoalan osalta, vaikka painopiste olikin hiusalassa. Kokemuksia voi hyödyntää myös moniammatillisesti ja saada ideoita uusien suhteiden ja verkostojen luomiseen sekä opiskelija- ja asiantuntijaliikkuvuuden kehittämiseen. Eikä ainoastaan Suomesta Espanjaan, vaan myös toisinkin päin. Kokemuksesta voi ammentaa ideoita myös muiden maiden ja Suomen väliseen vaihtoon. Tässä avainasemassa on tiedon jakaminen, viestintä ja verkostoituminen.

Matkan aikana kirjoitin matkapäiväkirjaa, otin kuvia ja jaoin kokemuksiani sosiaalisessa mediassa. Matkan jälkeen tein myös kirjallisen raportin. Salpauksen henkilökunnalle ja opiskelijoille voin esitellä yhteistoiminta-ajalla matkani parhaat palat pähkinänkuoressa. Riippuen kuulijakunnasta, voin liittää siihen tarvittaessa myös prosessikuvauksen, sisältäen muun muassa tavoitteet, suunnittelun ja toteutuksen sekä tulokset, johtopäätökset, kehittämiskohteet ja jatkosuunnitelmat. Esitys on muokattavissa mukaansatempaavan hauska ja lyhyestä esityksestä syvällisempään ja teoreettisempaan muotoon.

Matkan antia voi Salpaus halutessaan hyödyntää myös omassa viestinnässään yhtenä esimerkkinä kansainvälisyydestä. Tarvittaessa olen valmis jakamaan matkan antia kirjoittamalla ja kertomalla siitä eri foorumeissa sekä kehittämään Salpauksen kansainvälistymistä muillakin tavoin, jos on tarpeen.

Tiedotuskanavat ja tiedottamisen muodot voi valita aina kulloisenkin tarpeen ja tavoitteen mukaan kohderyhmä huomioiden. Myös hiusalan ammattilehti Pinni julkaisee matkastani artikkelin, jonka kirjoitan itse. Siinä yhteydessä on mahdollista kertoa myös opiskelusta Salpauksessa ja siitä, kuinka kansainväliset projektit voivat olla osa sitä. Tiedottaminen voi toimia myös toisen asteen ammatillisen koulutuksen vetovoimaisuutta ajatellen parantavasti. Tärkeintä kuitenkin on asioiden jakaminen, keskustelu ja alan kehittäminen.